

УДК 338.45

DOI: 10.30977/ЕТК.2225-2304.2022.39.103

КЛАСИФІКАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА

ВОДОЛАЖСЬКА Т.О., кандидат економічних наук, доцент, кафедра менеджменту, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, вул. Я. Мудрого, 25, м. Харків, Україна, 61002.

E-mail: tatyana.vodolazhska@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0158-3343

***Анотація.** У статті здійснено наукову розвідку найновішої наукової та практичної літератури, що включає напрацювання і досягнення сучасних вчених у галузі стратегічного управління логістичною діяльністю підприємств, зокрема публікацій з розробки логістичної стратегії. Встановлено, що нині цей напрямок проходить первинний етап свого розвитку, водночас є одним із провідних та найбільш затребуваних. Цей факт певною мірою спричиняє та пояснює існування проблемних питань вироблення логістичних стратегій, що виступають предметом обговорень та дискусій наукових діячів, зокрема стосовно їх класифікації, тому зумовлюють необхідність подальших ретельних опрацювань.*

Основна мета статті - удосконалити класифікацію логістичних стратегій шляхом виявлення, обґрунтування та впорядкування їх ознак та видів.

Розгорнутий аналіз наукових робіт, присвячених розробці логістичної стратегії підприємства, дозволив констатувати факт їх існування та застосування поодиноці, тобто спостерігається відсутність певної системності, впорядкованості та взаємозалежності між окремими видами логістичних стратегій. Водночас у більшості праць авторами не деталізується ознака їх класифікації, що зумовлює відсутність ієрархічного уявлення (виділення першорядних та другорядних таких класифікаційних ознак).

У дослідженні доведено, що логістичну стратегію слід розглядати як поглиблення бізнес-стратегії підприємства. На підставі дефініції терміна «логістична стратегія» та виявлених відповідних її істотних ознак здійснено групування логістичних стратегій на двох рівнях: перший рівень передбачає виділення загальних логістичних стратегій відповідно до типу бізнес-стратегії підприємства (стратегія мінімізації загальних логістичних витрат; поліпшення якості логістичного сервісу; інноваційна логістична стратегія); другий рівень окреслює підтипи логістичних стратегій першого рівня згідно із відповідними напрямками і програмами дій.

Пропонована класифікація логістичних стратегій підприємства є базисом для моделювання їх видів залежно від цілей, умов та можливостей кожного окремого підприємства, а також є підставою для подальших наукових досліджень та розробок у цій галузі.

***Ключові слова:** стратегія, логістика, логістична стратегія, ознаки класифікації логістичних стратегій, логістична діяльність.*

Постановка проблеми. В Україні сьогоднішні жорсткі реалії функціонування підприємств та господарств вирізняються глобалізацією, нестабільністю ринку та неухильними безперервними змінами на ньому, а також досить значним рівнем конкурентної боротьби

суб'єктів господарювання. За такого становища досягнення результативності діяльності і реалізації відповідних цілей та завдань підприємств забезпечується, в тому числі використанням стратегічного логістичного управління. Цей вид управління передбачає вироблення і застосування інструментарію логістичного управління, зокрема відповідної дієвої логістичної стратегії, здатної посилити та забезпечити довгострокові конкурентні переваги підприємства. Логістичною стратегією при цьому доцільно вважати «головний напрям та комплексну програму дій і рішень, спрямованих на управління та раціональне використання матеріальних, інформаційних та фінансових потоків відповідно до довгострокових цілей і бізнес-стратегії підприємства» [1, с. 56].

При розробці логістичної стратегії підприємства варто враховувати низку найвагоміших факторів впливу на неї, які здебільшого лежать в основі класифікації цих стратегій. Значна кількість таких чинників зумовлює та актуалізує проблему вибору логістичної стратегії, оскільки під час її розробки увага переважно надається одному чи декільком таким факторам, а інші не враховуються у достатньому обсязі. Цей факт перешкоджає побудові якісної та доцільної у кожному окремому випадку логістичної стратегії. Тому наразі постає завдання з упорядкування видів та класифікаційних ознак логістичних стратегій підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині стратегічне управління логістичною діяльністю підприємств як окремий напрям лише починає розвиватися і наразі є одним із провідних та найбільш затребуваних.

Найновіша наукова та практична література в цій галузі [1-16] включає напрацювання і досягнення сучасних наукових діячів, зокрема публікації з розробки логістичної стратегії. Водночас у межах вирішення цього завдання залишаються певні проблемні питання, що виступають предметом обговорень та дискусій вчених і науковців, тому мають необхідність подальших ретельних опрацювань.

Розгорнутий аналіз наукових робіт, присвячених розробці логістичної стратегії підприємства, дозволив виокремити напрацювання українських та закордонних вчених-дослідників, зокрема: О.А. Рудківського [2], Н.Б. Ільченко [3], І.М. Пальчика [4],

О.М. Тимощука, О.В. Мельника та О.А. Сьоміна [5], В.О. Шишкіна [6], Дж. Р. Стока та Д.М. Ламберта [8], В.С. Редька [9], О.О. Кучмеєва [11], Є.В. Крикавського [12] та інших.

Зазначені науковці у свої працях [1-16] підкреслюють та аргументують необхідність розробки і втілення логістичної стратегії у виробничо-господарську діяльність підприємств та досліджують окремі аспекти цього завдання. Водночас автори дотримуються різних точок зору при встановленні видів цих стратегій, застосовуючи відмінні класифікаційні їх ознаки.

Традиційна класифікація логістичних стратегій передбачає виділення двох основних, відмінних за спрямованістю, їх типів:

1) «тонка» («тоща») логістична стратегія або логістична стратегія, орієнтована на витрати, - ґрунтується на принципах управління витратами (її метою є виконання кожної операції із застосуванням мінімального обсягу кожного із видів ресурсів: людей, простору, запасів, обладнання, часу);

2) «динамічна» логістична стратегія або логістична стратегія, орієнтована на рівень обслуговування, що полягає в забезпеченні високої якості обслуговування споживачів шляхом оперативного реагування на виникнення нових та зміну існуючих умов) [2; 3; 4; 10].

Базуючись на цій класифікації логістичних стратегій, сучасні вчені-дослідники [2; 3] до переліку основних їх видів (окрім двох зазначених вище) включають також логістичні стратегії третього типу.

Зокрема, О.А. Рудківський у науковій статті [2] третім її типом виділив логістичну стратегію, орієнтовану на продуктивність, що «дає змогу врахувати як необхідність зменшення логістичних витрат, так і забезпечення необхідного рівня сервісу, створюючи широкий вибір потенційним та наявним клієнтам підприємства» [2, с. 126].

У монографічному дослідженні Н.Б. Ільченко [3] в якості ще одного (додатково до традиційних двох) типу логістичних стратегій підприємства зазначено «третю стратегію» – стратегічні союзи між постачальниками та замовниками, що базуються на ідеях інтеграції з метою зростання ефективності ланцюга постачань за рахунок

спільної роботи та отримання прибутку від довгострокової кооперації» [3, с. 31].

Погоджуються та підтримують таку ж ідею систематизації логістичних стратегій також О.М. Тимощук, О.В. Мельник та О.А. Сьомін [5]. Водночас у своїй науковій статті вчені наголошують на існуванні як трьох найбільш загальних (зазначених вище), так і чотирьох базових логістичних стратегій: мінімізації загальних логістичних витрат; покращення якості логістичного сервісу; мінімізації інвестицій в логістичну інфраструктуру; логістичного аутсорсингу [5, с. 42]. При цьому авторами уточнено основні задачі та способи реалізації кожного із чотирьох видів базових логістичних стратегій.

Ідею класифікації логістичних стратегій на чотири «базові» їх види підтримують також українські науковці В.О. Шишкін та Я.Ю. Бахметова [6, с. 297], Н.Я. Михаліцька та М.Р. Верескля [7, с. 97]. У зазначених наукових працях для кожного із чотирьох видів логістичних стратегій запропоновано шляхи їх реалізації.

Базуючись на такій систематизації логістичних стратегій [5; 6; 7] та здійснивши її доопрацювання, І.М. Пальчик «ключовими та найбільш застосовуваними» називає п'ять таких їх типів:

- «стратегії мінімізації логістичних витрат та інвестування у логістичну мережу;
- максимізації та покращення логістичного сервісу;
- максимізації доходу та прибутку;
- підвищення конкурентних переваг підприємства;
- логістичного аутсорсингу» [4].

Заслуговує на увагу погляд на питання класифікації логістичних стратегій українського дослідника В.С. Редька [9]. Вчений зауважує «неможливість сформулювати типи логістичних стратегій через існування різноманітності форм і умов стосовно рівня логістичного управління. Водночас їх можна диференціювати щодо вирішення базових логістичних проблем:

- стратегія інтеграції функцій і процесів;
- стратегія консолідації (транспорту, складів, запасів);
- стратегія зменшення, тобто ліквідація запасів;
- стратегія скорочення циклу;
- стратегія диференціації обслуговування клієнта;

- стратегія кооперації у відносинах «постачальник-споживач»;
- логістичний outsourcing;
- стратегія логістичних інновацій» [9, с. 190].

Крім розглянутих класифікацій логістичних стратегій, у зазначених вище наукових публікаціях також виділяють стратегії, в яких увага зосереджується на більш конкретних аспектах діяльності, зокрема: стратегія диференціації; стратегія на основі часових параметрів; стратегія на основі захисту навколишнього середовища; підвищеної продуктивності; інноваційна стратегія; стратегія з доданою вартістю; стратегія диверсифікації або спеціалізації; стратегія фокусування; стратегія зростання тощо.

Невирішені складові загальної проблеми. Вичерпний аналіз напрацювань науковців та практиків зі стратегічного логістичного менеджменту дозволив підсумувати:

- по-перше, у розглянутих класифікаціях логістичних стратегій констатується факт їх існування та застосування поодинці, тобто відзначається відсутність певної системності, впорядкованості;
- по-друге, не розкрито взаємозалежність між окремими видами логістичних стратегій;
- по-третє, у більшості випадків не уточнюється ознака їх класифікації, що зумовлює відсутність ієрархічного уявлення (виділення першорядних та другорядних таких ознак систематизації логістичних стратегій).

Формулювання цілей статті – удосконалити класифікацію логістичних стратегій шляхом виявлення, обґрунтування та впорядкування їх ознак та видів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вирішення завдання класифікації логістичних стратегій передбачає розроблення системи їх розподілу за видами згідно з відмінними властивостями або групування відповідно до певних ознак. Базисом для цього, насамперед, доречно вважати дефініцію терміна «логістична стратегія», відповідно до змісту якої істотними ознаками такої стратегії, зокрема, є «головний напрям та комплексна програма дій і рішень... (за сутністю)» і «відповідність довгостроковим цілям і бізнес-стратегії підприємства» [1, с. 56].

Згідно із цим твердженням групування логістичних стратегій пропонується здійснювати на двох рівнях:

- перший рівень передбачає виділення загальних логістичних стратегій відповідно до типу бізнес-стратегії підприємства;
- другий рівень окреслює підтипи логістичних стратегій першого рівня згідно із відповідними напрямками і програмами дій (рис. 1).

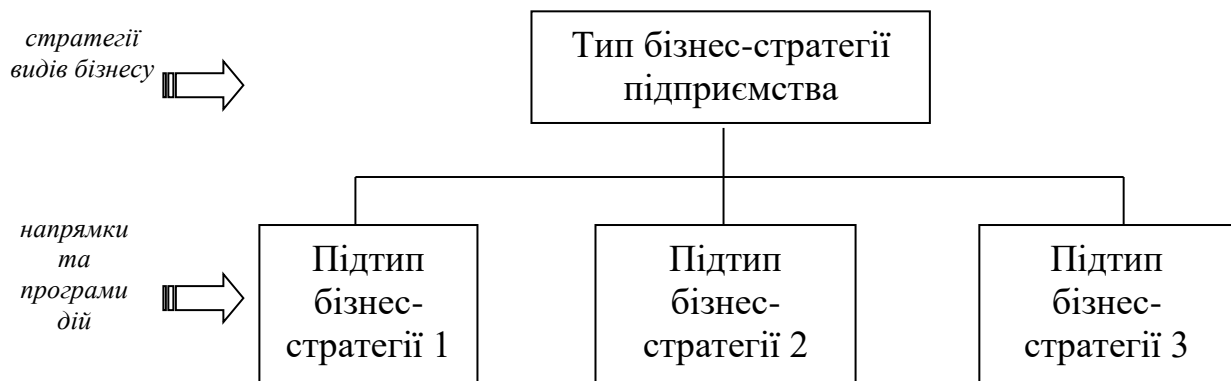

Рис. 1. Класифікаційні ознаки логістичних стратегій

Ознакою першого рівня (першорядною, стрижневою ознакою) пропонованої класифікації логістичних стратегій доцільно виділити тип бізнес-стратегії підприємства, адже, опираючись на визначення, логістична стратегія ґрунтується та виробляється відповідно до її змісту та цілей.

Наукова розвідка дозволила виявити та підтвердити факт наявності і застосування в теорії та в практичній діяльності відмінних класифікацій бізнес-стратегій підприємства. Зокрема, основними їх ознаками є стратегічний профіль фірми, джерело конкурентної переваги, конкурентна перевага фірми на ринку, конкурентні позиції та маркетингові спрямування, розмір підприємства, принцип ціннісних дисциплін, метод конкуренції фірми на цільовому ринку, характер ринкових дій підприємства тощо.

При виділенні логістичних стратегій згідно із типами бізнес-стратегій найбільш доцільною є їх класифікація відповідно до способу досягнення конкурентних переваг на: стратегії скорочення витрат, підвищення якості та інноваційні стратегії.

Така ідея дозволяє модернізувати традиційну класифікацію логістичних стратегій на два види (скорочення витрат та поліпшення рівня обслуговування) шляхом включення до неї

третьої складової – логістичної інноваційної стратегії. Зазначена концепція обґрунтовується затребуваністю інноваційних процесів (необхідністю застосування нових підходів до планування, управління і раціонального використання матеріальних, інформаційних та фінансових потоків від виробника готової продукції до споживача) у всіх галузях, зокрема і в логістичному стратегічному управлінні, в сьогоденних умовах високої конкуренції та мінливості сучасного українського ринку.

Пропонована класифікація загальних логістичних стратегій дозволяє забезпечити більш тісний порівняно з іншими класифікаціями, їх зв'язок із бізнес-стратегіями, що дає право повною мірою реалізувати прийняту стратегію окремого виду бізнесу підприємства. Отже, логістичну стратегію слід розглядати як поглиблення бізнес-стратегії підприємства.

Ознаками другого рівня (другорядними ознаками) пропонованої класифікації логістичних стратегій є підтипи цих стратегій першого рівня згідно із відповідними напрямками і програмами дій (табл. 1).

Пропонована класифікація логістичних стратегій підприємства є основою для моделювання їх видів залежно від цілей, умов, можливостей кожного окремого підприємства та підставою для подальших наукових досліджень і розробок у цій галузі.

Висновки. Таким чином, у результаті здійснення наукової розвідки отримала подальший розвиток класифікація логістичних стратегій підприємства. Принциповою її відмінністю є виділення першорядних та другорядних класифікаційних ознак логістичних стратегій. При цьому класифікаційною ознакою першого рівня обрано тип бізнес-стратегії, відповідно до якого доцільно виокремлювати три однойменних типи логістичних стратегій, що забезпечують поглиблення, налагодження більш тісного взаємозв'язку та в цілому реалізацію бізнес-стратегії підприємства: стратегія мінімізації загальних логістичних витрат; поліпшення якості логістичного сервісу; інноваційна логістична стратегія. Водночас другорядними ознаками такої класифікації логістичних стратегій є підтипи цих стратегій першого рівня згідно із відповідними напрямками і програмами дій.

Таблиця 1

Класифікація логістичних стратегій залежно від типу бізнес-стратегій [узагальнено автором]

Типи бізнес-стратегій	Тип логістичних стратегій	Підтипи логістичних стратегій
Стратегія скорочення витрат	Стратегія мінімізації загальних логістичних витрат	<p><i>Згідно із напрямками розвитку логістичних стратегій у бізнесі:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ договірні логістичні стратегії; ▪ логістичного аутсорсингу; ▪ стратегія логістичного партнерства; ▪ стратегія швидких циклів та інтеграції ланцюга поставок <p><i>Згідно зі способами подолання базових логістичних проблем:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ стратегія інтеграції функцій і процесів; ▪ стратегія консолідації (транспорту, складів, запасів); ▪ стратегія зменшення/ліквідації запасів; ▪ стратегія скорочення циклу; ▪ стратегія диференціації обслуговування клієнта; ▪ стратегія кооперації у відносинах «постачальник-споживач» <p><i>Згідно з певними аспектами діяльності підприємства:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ стратегія на основі часових параметрів; ▪ стратегія на основі захисту навколишнього середовища; ▪ стратегія підвищеної продуктивності; ▪ стратегія з доданою вартістю; ▪ стратегія диверсифікації або спеціалізації; ▪ стратегія фокусування; ▪ стратегія зростання тощо
Стратегія підвищення якості	Стратегія поліпшення якості логістичного сервісу	
Стратегія інновацій	Інноваційна логістична стратегія	

Література

1. Водолажська Т.О. Логістична стратегія підприємства: сутність поняття. *Економіка транспортного комплексу*. 2021. № 37. С. 41-60.
2. Рудківський О.А. Логістична стратегія підприємства, орієнтована на продуктивність: показники оцінки. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 20. С. 125-131
3. Ільченко Н.Б. Логістичні стратегії в торгівлі: монографія. Київ: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2016. 432 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/ebee6b4b3d12d4cd18180f0f18338a1a.pdf>
4. Пальчик І.М. Формування логістичної стратегії підприємства у сучасних умовах господарювання. *Ефективна економіка*. 2014. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3575>
5. Тимошук О.М., Мельник О.В., Сьомін О.А. Формування логістичної стратегії підприємств водного транспорту. *Економіка та держава. Економічні науки*. 2018. № 3. С. 40-44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2018_3_10
6. Шишкін В. О., Бахметова Я. Ю. Перспективи використання логістичної стратегії як умова забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Modern Economics*. 2019. № 14. С. 296-300. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-46](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-46).
7. Михаліцька Н.Я., Верескля М.Р. Логістичний менеджмент: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 440 с.
8. Stock J. R., Lambert D. M. Strategic Logistics Management. New York: McGraw-Hill / Irwin Professional Publishing, 2001. 872 p.
9. Редька В.С. Сутність та основні види логістичних стратегій та їхнє місце у системі управління підприємством. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Сер.: Логістика*. 2012. № 735. С. 187–191. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/16034/1/27-Redka-187-191.pdf>
10. Криворучко О.М., Овчаренко А.Г. Розробка стратегій якості логістичного обслуговування споживачів. *Економіка транспортного комплексу*. 2021. № 38. С. 61-76. URL: <http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/249632/246995>
11. Кучмєєв О.О. Особливості побудови стратегії управління логістичною системою торговельного підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. № 20 (Ч.ІІ). С. 72-75. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/16.pdf
12. Крикавський Є.В., Похильченко О.А., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: навч. посіб. Львів: Видавництво Національного університету «Львівської політехніки», 2017. 804 с.
13. Bielecki M., Lodz B. Total logistics management concept and principles in manufacturing enterprise. *Business Logistics in Modern Management*. 2017.

Vol. 17. P. 93-107 URL: https://econpapers.repec.org/article/osibulimm/v_3a17_3ay_3a2017_3ap_3a93-107.htm

14. Коваленко Г.О., Чукіна І.В. Логістичні стратегії сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 1-2. С. 65–70. URL: [10.32702/2306-6792.2021.1-2.65](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.1-2.65)

15. Мізіна О.В., Амеліницька О.В., Грецька І.Р., Сорока О.Ю. Управління логістичною діяльністю енергопостачальних підприємств. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7883>

16. Альошкіна Л. П. Інноваційна логістична стратегія як інструмент оптимізації бізнес-процесів аграрних підприємств. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка*. 2019. № 2. С. 57-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2019_2_11

References

1. Vodolazhska, T.O. (2021). Lohistychna stratehiia pidpryiemstva: sutnist poniattia [Logistics strategy of the enterprise]. *Ekonomika transportnoho kompleksu – Economics of the transport complex*, 37, 48-60 [in Ukrainian].

2. Rudkivskyi, O.A. (2018). Lohistychna stratehiia pidpryiemstva, oriientovana na produktyvnist: pokaznyky otsinky [Enterprise-oriented logistics strategy : evaluation indicators]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpryiemstvamy – Economics and enterprise management*, 20, 125-131 [in Ukrainian].

3. Ilchenko, N.B. (2016). Lohistychni stratehii v torhivli [Logistics strategies in trade]. Kyiv: Ky-yiv. nats. torh. ekon. Un-t. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjExMzA=/ebee6b4b3d12d4cd18180f0f18338a1a.pdf> [in Ukrainian].

4. Palchuk, I.M. (2014). Formuvannia lohistychnoi stratehii pidpryiemstva u suchasnykh umovakh hospodariuvannia [Formation of the logistics strategy of the enterprise in modern business conditions]. *Efektivna ekonomika - Efficient economy*, 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3575>[in Ukrainian].

5. Tymoshchuk, O.M., Melnyk, O.V., Somin, O.A. (2018). Formuvannia lohistychnoi stratehii pidpryiemstv vodnoho transportu [Formation of logistics strategy of water transport enterprises]. *Ekonomika ta derzhava. Ekonomichni nauky - Economy and state. Economic sciences*, 3, 40-44. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2018/10.pdf [in Ukrainian].

6. Shyshkin, V., Bakhmetova, Y. (2019). Perspektyvy vykorystannia lohistychnoi stratehii yak umova zabezpechennia konkurentospromozhnosti pidpryiemstva [The Perspectives of the Logistics Strategy Use as the Condition of Enterprise's Competitive Ability Providing]. *Modern Economics - Modern Economics*, 14, 296-300. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-46](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-46) [in Ukrainian].

7. Mykhalitska, N.Ia., Vereskliia, M.R. (2020). Lohistychnyi menedzhment [Logistics management]. Lviv: Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav [in Ukrainian].
8. Stock, J.R., Lambert, D. M. (2001). Strategic Logistics Management. New York: McGraw-Hill / Irwin Professional Publishing. [in English].
9. Redka, V.S. (2012). Sutnist ta osnovni vydy lohistychnykh stratehii ta yikhnie mistse u systemi upravlinnia pidpriemstvom [The essence and main types of logistics strategies and their place in the enterprise management system]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnikha»*. Serii: Lohistyka - Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series: Logistics, 735, 187–191. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/16034/1/27-Redka-187-191.pdf> [in Ukrainian].
10. Kryvoruchko, O.M., Ovcharenko, A.H. (2021). Rozrobka stratehii yakosti lohistychnoho obsluhovuvannia spozhyvachiv [Development of quality strategies for logistics customer service]. *Ekonomika transportnoho kompleksu – Economics of the transport complex*, 38, 61-76. URL : <http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/249632/246995> [in Ukrainian].
11. Kuchmieiev, O.O. (2018). Osoblyvosti pobudovy stratehii upravlinnia lohistychnoiu systemoiu torhovelnoho pidpriemstva [Features of building a management strategy for the logistics system of a trading company]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu - Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 20, 72-75. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/20_2_2018ua/16.pdf [in Ukrainian].
12. Krykavskiyi, Ye.V, Pokhylchenko, O.A., Fertch, M. (2017). Lohistyka ta upravlinnia lantsiuhamy postavok [Logistics and supply chain management]. Lviv : Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu «Lvivskoi politekhniky» [in Ukrainian].
13. Bielecki, M., Lodz, B. (2017). Total logistics management concept and principles in manufacturing enterprise. *Business Logistics in Modern Management*, 17, 93-107. URL: https://econpapers.repec.org/article/osibulimm/v_3a17_3ay_3a2017_3ap_3a93-107.htm [in English].
14. Kovalenko, H.O., Chukina, I.V. (2021) Lohistychni stratehii silskohospodarskykh pidpriemstv [Logistics strategies agricultural enterprises]. *Agrosvit – Agrosvit*, 1-2, 65–70. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/1-2_2021/8.pdf [in Ukrainian].
15. Mizina, O., Amelnitskaya, O., Gretska, I. and Soroka, O. (2020). Upravlinnia lohistychnoiu diialnistiu enerhopostachalnykh pidpriemstv [Logistics activity management of energy supply enterprises]. *Efektivna ekonomika - Efficient economy*, 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7883> [in Ukrainian].
16. Aloskina, L.P. (2019). Innovatsiina lohistychna stratehiia yak instrument optymizatsii biznes-protseviv ahrarnykh pidpriemstv [Innovative logistics strategy as a tool for optimizing business processes of agricultural enterprises]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu. Ser.: Ekonomika - Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Ser.: Economics*, 2, 57-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2019_2_11 [in Ukrainian].

CLASSIFICATION OF ENTERPRISE LOGISTICS STRATEGIES

VODOLAZHSKA T., Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor, Department of Management, Kharkiv National Automobile and Highway University, Ya. Mudrogo str., 25, Kharkiv, Ukraine, 61002.

E-mail: tatyana.vodolazhska@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0158-3343

***Abstract.** The article contains scientific research on the latest scientific and practical literature, which includes the achievement and results of current studies in the area of strategic management of the enterprise logistics business and the publication of strategic research. It has been revealed that this approach was directly going through the first stage of their development, at the same time as one of the most important and most demanding. This fact partly causes and explains the problematic reasons for the development of logistics strategies, which are the subject of scientific leaders' discussion, their classification which is the reason for the need for further intensive studies.*

The main purpose of the article is to improve the classification of logistics strategies by identifying, justifying and streamlining their features and types.

The extensive analysis of scientific papers on the development of logistics strategy of an enterprise, allowed to state the fact of their existence and application alone, that is, there is a lack of a certain system, order and interdependence between particular types of logistics strategies. At the same time, in most works the authors do not detail the feature of their classification, which leads to the lack of hierarchical representation (the allocation of primary and secondary classification features).

The study proved that the logistics strategy should be considered as a deepening of the business strategy of an enterprise. Based on the definition of the term "logistics strategy" and the corresponding essential identified features, the logistics strategies are grouped at two levels: the first level involves the allocation of general logistics strategies according to the type of business strategy (the strategy to minimize overall logistics costs; improving the quality of logistics service; the innovative logistics strategy); the second level outlines the subtypes of logistics strategies of the first level in accordance with the relevant directions and programs of action.

The proposed classification of enterprise logistics strategies is the basis for modeling their types depending on the goals, conditions and capabilities of each individual enterprise, and is the basis for further research and development in this area.

Key words: strategy, logistics, logistics strategy, signs of classification of logistics strategies, logistics activities.